

Algoritmi i strukture podataka – jesenski ispitni rok

6. rujna 2016.

Nije dopušteno korištenje globalnih i statičkih varijabli te naredbe goto. Ovaj primjerak ispita trebate predati s upisanim imenom i prezimenom te JMBAG-om.

Ispit donosi maksimalno 70 bodova, a prag za prolaz pismenog ispita je 35 bodova uz barem jedan točno riješen zadatak.

Zadatak 1. (20 bodova)

a) Potrebno je definirati strukturu **zOsoba** koja će sadržavati šifru osobe (cijeli broj), ime osobe (30 + 1 znakova) i prezime osobe (40 + 1 znakova).

b) Binarno stablo sadrži zapise o osobama (koristi se struktura **zOsoba**), a čvorovi su definirani strukturom **cvorBS**:

```
typedef struct cvBS {
    zOsoba osoba;
    struct cvBS *lijevo, *desno;
} cvorBS;
```

Čvorovi u stablu uređeni su prema šifri osobe tako da lijevo dijete sadrži šifru koja je manja od ili jednaka šifri u čvoru-roditelju, a desno dijete sadrži šifru osobe koja je veća od šifre u čvoru-roditelju.

Potrebno je napisati funkciju **stvoriListu** koja će stvoriti jednostruko povezanu listu koja će sadržavati sve zapise o osobama iz binarnog stabla tako da zapisi u listi budu uzlazno poredani prema šifri osobe. Čvorovi u jednostruko povezanoj listi definirani su strukturom **cvorL**:

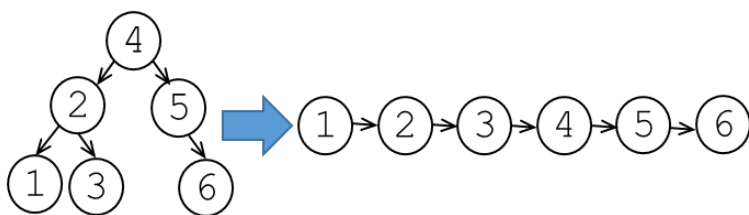
```
typedef struct cvL {
    zOsoba osoba;
    struct cvL *sljed;
} cvorL;
```

Prototip funkcije je:

```
int stvoriListu(cvorBS *korijen, cvorL **glava, cvorL **zadnji);
```

Po izlasku iz funkcije pokazivač **glava** treba pokazivati na početni čvor u listi (koji sadrži najmanju šifru), a pokazivač **zadnji** na zadnji čvor u listi. Funkcija vraća vrijednost 1, ako su svi zapisi o osobama uspješno prepisani u listu, a 0 inače.

Na slici je prikazan primjer binarnog stabla te liste koja se dobije prepisivanjem zapisa o osobama korištenjem funkcije **stvoriListu**. Zbog jednostavnosti, u čvorovima stabla i liste prikazane su samo šifre osoba.

c) Pretpostavite da binarno stablo ima **n** čvorova. Odredite vrijeme izvođenja funkcije **stvoriListu** iz b) dijela zadatka u O, Ω i Θ notaciji:

O _____ Ω _____ Θ _____

Zadatak 2. (10 bodova)

U cjelobrojnopolju pohranjen je sljedeći niz brojeva:

5, 12, 2, 18, 3, 9, 4, 1, 16, 13

Ilustrirajte uzlazno sortiranje algoritmom *quicksort*. Stožer se odabire metodom aproksimacije medijana temeljem prvog, srednjeg i zadnjeg člana. Potpolje koje ima najviše 3 člana sortira se izravno bez navođenja koraka.

Potrebno je prikazati sadržaj polja nakon svake promjene.

Zadatak 3. (30 bodova)

- a) Potrebno je napisati rekurzivnu funkciju **hanoiStog**, koja sve poteze u igri Hanojski tornjevi pohranjuje na stog (na vrhu stoga je uvijek potez koji je odigran posljednji):

```
void hanoiStog (char izvor, char pomocni, char odrediste, int n, Stog *stog);
```

Argumenti **izvor**, **pomocni** i **odrediste** predstavljaju izvorni, pomoćni i odredišni toranj (oznake 'I', 'O' ili 'P'). Kod inicijalnog poziva funkcije stog je prazan, a argument **n** predstavlja broj diskova na tornju **izvor** ($n \geq 1$).

Definirana je struktura **potez** i pomoćne funkcije za rad sa stogom:

```
typedef struct s {
    char izvor, odrediste; /* disk se prebacuje s izvora na odrediste */
    int disk; /* redni broj diska koji se prebacuje; najmanji disk ima redni broj 1 */
} potez;

void init_stog(Stog *stog);
int dodaj(Stog *stog, potez element);
int skini(Stog *stog, potez *element);
```

Napomena: nerekurzivno rješenje se neće priznati.

- b) Potrebno je napisati funkciju **ispisPoteza** koja ispisuje sve poteze u igri Hanojski tornjevi redoslijedom kojim su odigrani (prvi potez treba biti ispisan prvi). Funkcija se poziva s argumentom **stog**, čiji vrh, u trenutku poziva funkcije, pokazuje na potez koji je odigran posljednji. Prototip funkcije je:

```
void ispisPoteza (Stog *stog);
```

Primjer: za $n = 2$ funkcija **ispisPoteza** treba ispisati:

```
Prebacujem element 1 s tornja I na toranj P
Prebacujem element 2 s tornja I na toranj O
Prebacujem element 1 s tornja P na toranj O
```

- c) Odredite vremena izvođenja u O , Ω i Θ notaciji za funkcije **hanoiStog** i **ispisPoteza** iz a) i b) dijela zadatka (u ovisnosti o broju diskova n):

Funkcija hanoiStog :	O _____	Ω _____	Θ _____
Funkcija ispisPoteza :	O _____	Ω _____	Θ _____

Zadatak 4. (10 bodova)

Za zadani program prikažite sadržaj sistemskog stoga počevši s pozivom funkcije **noc** u glavnome programu (linija 19) te sve do neposredno prije izvođenja naredbe **return 0**; u funkciji **dan** (linija 9). Uz svaku stavku napišite broj okteta (byte-ova) koje stavka zauzima na stogu.

Sadržaj stoga te broj okteta koje zauzima svaka stavka prikažite u pravokutniku desno od zadanog programa.

```
1  #include <stdio.h>
2  void noc(int *a, int *b);
3  int dan(int *a, int *b) {
4      if (*a < *b) {
5          *a += 3;
6          noc(a, b);
7      }
8      else {
9          return 0;
10     }
11 }
12
13 void noc(int *a, int *b) {
14     dan(a, b);
15 }
16
17 int main(void) {
18     int A[] = { 5, 6, 7, 8 };
19     noc(&A[0], &A[1] + 2);
20     return 0;
21 }
```

Sadržaj stoga:

--

Rješenja:

1. zadatak (20 bodova)

a)

```
typedef struct o {
    int  sifOsoba;
    char imeOsoba[30 + 1];
    char prezOsoba[40 + 1];
} zOsoba;
```

b)

```
int stvorilistu(cvorBS *korijen, cvorL **glava, cvorL **zadnji) {
    cvorL *p = NULL;
    if (korijen != NULL) { // inorder obilazak stabla
        stvorilistu(korijen->lijevo, glava, zadnji);
        p = (cvorL *)malloc(sizeof(cvorL));
        if (p) {
            p->osoba = korijen->osoba;
            p->sljed = NULL;
            if (*glava == NULL) { // prvi cvor u listi
                *glava = p;
            }
            else {
                (*zadnji)->sljed = p;
            }
            *zadnji = p;
        }
        else {
            return 0;
        }
        stvorilistu(korijen->desno, glava, zadnji);
    }
    return 1;
}
```

c) $O(n)$, $\Omega(n)$, $\Theta(n)$

2. zadatak (10 bodova)

5, 12, 2, 18, 3, 9, 4, 1, 16, 13

3, 12, 2, 18, 5, 9, 4, 1, 16, 13

3, 12, 2, 18, 16, 9, 4, 1, 5, 13

3, 1, 2, 18, 16, 9, 4, 12, 5, 13

3, 1, 2, 4, 16, 9, 18, 12, 5, 13

3, 1, 2, 4, 5, 9, 18, 12, 16, 13

1, 3, 2, 4, 5, 9, 18, 12, 16, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 18, 12, 16, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 18, 12, 16, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 18, 16, 12, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 16, 18, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 16, 18, 13

1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 18, 16

1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 16, 18

1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 16, 18

odabir stožera

sklanjanje stožera

zamjena 1 i 12

zamjena 4 i 18

obnova stožera

poredak nakon odabir stožera u LP

skloni stožer u LP; nema zamjena i nova

potpolja se izravno sortiraju

odabir stožera u DP; nema zamjena u poretku

skloni stožer

obnovi stožer

potpolja se izravno sortiraju

zamjena 13 i 16

zamjena 18 i 16

3. zadatak (30 bodova)

a)

```
void hanoiStog(char izvor, char odrediste, char pomocni, int n, Stog *stog) {
    potez novi;
    if (n > 0) {
        hanoiStog(izvor, pomocni, odrediste, n - 1, stog);
        novi.izvor = izvor;
        novi.odrediste = odrediste;
        novi.disk = n;
        dodaj(stog, novi);
        hanoiStog(pomocni, odrediste, izvor, n - 1, stog);
    }
}
```

b)

```
void ispisPoteza(Stog *stog) {
    potez element;
    Stog pomStog;
    init_stog(&pomStog);
    while (skini(stog, &element)) {
        dodaj(&pomStog, element);
    }
    while (skini(&pomStog, &element)) {
        printf("Prebacujem element %d s tornja %c na toranj %c\n", element.disk, element.izvor,
        element.odrediste);
    }
}
```

c)

Funkcija **hanoiStog**: $O(2^n)$, $\Omega(2^n)$, $\Theta(2^n)$

Funkcija **ispisPoteza**: $O(2^n)$, $\Omega(2^n)$, $\Theta(2^n)$

4. zadatak (10 bodova)

Poziv dan	Povr. adresa dan	4
	a	4
	b	4
Poziv noc	Povr. adresa noc	4
	a	4
	b	4
Poziv dan	Povr. adresa dan	4
	a	4
	b	4
Poziv noc	Povr. adresa noc	4
	&A[0]	4
	&A[1] + 2	4